

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE PLANA LETA

1. Opšte napomene

Pridržavati se propisanih formata i načina unosa podataka.

Započeti unošenje podataka od početka rubrike. Višak prostora u rubrikama ostaviti nepopunjen.

Sva vremena se unose kao UTC vremena, u četvorocifrenom obliku (časovi i minuti).

Sva predviđena vremena trajanja leta (EET) se unose u četvorocifrenom obliku (časovi i minuti).

Zasenčena polja, koja prethode rubrici 3, popunjavaju ATS i COM službe, osim ukoliko odgovornost za sastavljanje poruka plana leta nije poverena drugim službama.

Napomena: Izraz „aerodrom“, kada se koristi u planu leta, odnosi se i na druge pogodne lokacije, koje određeni tipovi vazduhoplova (npr. helikopteri ili baloni) mogu da koriste.

2. Uputstva za unošenje ATS podataka

Popuniti rubrike od 7 do 19 kako je definisano u nastavku teksta.

Napomena 1: Brojevi rubrika u planu leta nisu uzastopni jer odgovaraju brojevima polja u ATS porukama.

Napomena 2: ATS sistem za slanje podataka može postaviti određena ograničenja u prenosu ili obradi informacija iz podnetog plana leta. Tu se podrazumevaju, na primer, ograničenja dužine pojedinih polja, broja elemenata u polju za unošenje rute leta ili ograničenje ukupne dužine plana leta.

RUBRIKA 7: POZIVNI ZNAK VAZDUHOPLOVA (NAJVIŠE 7 ZNAKOVA)

UPISATI jedan od sledećih tipova pozivnih znakova vazduhoplova, maksimalne dužine do 7 alfanumeričkih znakova, koji ne smeju sadržati crtice ili simbole:

- a) ICAO oznaku avio-prevozioca posle koje se navodi oznaka leta (npr. KLM511, NGA213, JTR25), u slučaju kada pozivni znak, koji vazduhoplov koristi u radiotelefoni, sadrži ICAO telefonsku oznaku avio-prevozioca posle koje sledi oznaka leta (npr. KLM511, NIGERIA213, JESTER25);

ILI

- b) oznaku državne pripadnosti i oznaku registracije vazduhoplova (npr. EIAKO, 4XBCD, N2567GA), u slučaju kada:
- 1) se pozivni znak, koji vazduhoplov koristi u radiotelefoniji, sastoji samo od tog znaka (npr. CGAJS), ili tom znaku prethodi ICAO oznaka avio-prevozioca (npr. BLIZZARD CGAJS);
 - 2) vazduhoplov nije opremljen radio opremom.

Napomena 1: Standardi u vezi sa korišćenjem oznaka državne pripadnosti i oznaka registracije vazduhoplova se nalaze u ICAO Aneksu 7, glava 2.

Napomena 2: Odredbe za korišćenje pozivnih znakova u radiotelefoniji nalaze se u ICAO Aneksu 10, tom II, glava 5. ICAO oznake i ICAO oznake avio-prevozioca nalaze se u ICAO Doc 8585 – Designators for Aircraft Operating Agencies, Aeronautical Authorities and Services.

RUBRIKA 8: PRAVILA LETENJA I VRSTA LETA (1 ILI 2 ZNAKA)

Pravila letenja

UPISATI jednu od sledećih oznaka za označavanje kategorije pravila letenja, po kojima pilot namerava da leti:

- I** ako je namera pilota da ceo let izvrši po IFR;
- V** ako je namera pilota da ceo let izvrši po VFR;
- Y** ako je planirano da let bude započet po IFR, praćen sa jednom ili više uzastopnih promena pravila letenja; ili
- Z** ako je planirano da let bude započet po VFR pravilima, praćen jednom ili više uzastopnih promena pravila letenja.

U rubrici 15 naznačiti tačku ili tačke na kojima je planirana promena pravila letenja.

Vrsta leta

UPISATI jednu od sledećih oznaka za označavanje vrste leta:

- S** za letove u redovnom avio-saobraćaju;
- N** za letove u vanrednom avio-saobraćaju;
- G** za letove opšte avijacije;
- M** za letove vojnih vazduhoplova;
- X** za ostale vrste letova koji nisu obuhvaćeni navedenim kategorijama.

Status leta se posebno označava u rubrici 18, nakon indikatora STS.

Kada je potrebno naznačiti neki drugi razlog za poseban tretman od strane pružaoca usluga u vazдушnom saobraćaju, razloge za to navesti u rubrici 18, iza indikatora RMK.

RUBRIKA 9: BROJ I TIP VAZDUHOPLOVA I KATEGORIJA TURBULENCIJE**Broj vazduhoplova (1 ili 2 znaka)**

UPISATI broj vazduhoplova, ukoliko ih je više od jednog.

Tip vazduhoplova (2 do 4 znaka)

UPISATI odgovarajuću oznaku za tip vazduhoplova u skladu sa ICAO Doc 8643 – *Aircraft Type Designators*,

ILI ukoliko takva oznaka nije dodeljena, kao i u slučaju grupnih letova koji u grupi imaju više od jednog tipa vazduhoplova,

UPISATI ZZZZ i

NAZNAČITI u rubrici 18 broj i tipove vazduhoplova, posle upisivanja oznake TYP/.

Kategorija turbulencije (1 znak)

UPISATI posle kose crte jednu od sledećih oznaka za označavanje kategorije turbulencije vazduhoplova:

- J** SUPER, za označavanje tipa vazduhoplova na taj način definisanih dokumentom ICAO Doc 8643, Aircraft Type Designators;
- H** TEŽAK, za označavanje tipa vazduhoplova sa maksimalnom dozvoljenom masom u poletanju od 136000 KG ili većom, izuzimajući tipove vazduhoplova koji su navedeni u ICAO Doc 8643 u SUPER (J) kategoriji;
- M** SREDNJI, za označavanje tipa vazduhoplova sa maksimalnom dozvoljenom masom u poletanju manjom od 136000 KG, ali većom od 7000 KG;
- L** LAKI, za označavanje tipa vazduhoplova sa maksimalnom dozvoljenom masom u poletanju do 7000 KG.

RUBRIKA 10: OPREMLJENOST VAZDUHOPLOVA I MOGUĆNOSTI

Mogućnosti vazduhoplova se sastoje od sledećih elemenata:

- a) vazduhoplov je opremljen odgovarajućom ispravnom opremom;
- b) posada vazduhoplova je kvalifikovana da upravlja opremom; i
- c) ako je potrebna, postoji dozvola odgovarajućih organa za korišćenje navedene opreme.

Radiokomunikaciona oprema, oprema za navigaciju i oprema za prilaženje

UPISATI jednu od sledećih oznaka:

- N** ukoliko za planirani let vazduhoplov nije opremljen COM/NAV/opremom za prilaženje ili je oprema u vazduhoplovu neispravna,

ILI

- S** ukoliko je za planirani let vazduhoplov opremljen ispravnom standardnom COM/NAV/opremom za prilaženje (videti *Napomenu 1*),

I/ILI

UPISATI jednu ili više oznaka opreme i mogućnosti za komunikaciju, navigaciju i prilaženje koja je na raspolaganju i ispravna:

A	GBAS sistem za sletanje	J7	CPDLC FANS 1/A SATCOM (Iridium)
B	LPV (APV sa SBAS)	K	MLS
C	LORAN C	L	ILS
D	DME	M1	ATC SATVOICE (INMARSAT)
E1	FMC WPR ACARS	M2	ATC SATVOICE (MTSAT)
E2	D-FIS ACARS	M3	ATC SATVOICE (Iridium)
E3	PDC ACARS	O	VOR
F	ADF	P1	CPDLC RCP 400 (videti <i>Napomenu 7</i>)
G	GNSS ukoliko je bilo koji deo leta planiran kao IFR let, upućujući na GNSS prijemnike koji ispunjavaju standarde i preporučenu praksu ICAO Aneksa 10, Sveska I (videti <i>Napomenu 2</i>)	P2	CPDLC RCP 240 (videti <i>Napomenu 7</i>)
		P3	SATVOICE RCP 400 (videti <i>Napomenu 7</i>)
		P4-P9	Rezervisano za RCP
		R	Odobreno za PBN operacije (videti <i>Napomenu 4</i>)
H	HF RTF	T	TACAN
I	Inercijalna navigacija	U	UHF RTF
J1	CPDLC ATN VDL Mod 2 (videti <i>Napomenu 3</i>)	V	VHF RTF
J2	CPDLC FANS 1/A HF DL	W	Odobrene RVSM operacije
J3	CPDLC FANS 1/A VDL Mod A	X	Odobrene MNPS operacije
J4	CPDLC FANS 1/A VDL Mod 2	Y	VHF sa frekventnim razmakom od 8,33 KHZ po kanalu
J5	CPDLC FANS 1/A SATCOM (INMARSAT)	Z	Ostala oprema ili mogućnosti (videti <i>Napomenu 5</i> dole i u rubrici 18, <i>Napomenu 3</i>)
J6	CPDLC FANS 1/A SATCOM (MTSAT)		

Sve oznake koje nisu navedene gore su rezervisane.

Napomena 1: Ako se koristi oznaka S, smatra se da je standardna oprema VHF RTF, VOR i ILS.

Napomena 2: Ako se koristi oznaka G, vrste spoljne GNSS augmentacije, ako postoje, treba da budu navedene u rubrici 18 posle reči NAV/ odvojene razmakom.

Napomena 3: Za usluge prenosa podataka (data link) odobrenja kontrole letenja i informacija/upravljanje komunikacijama kontrole letenja/provera mikrofona kontrole letenja videti RTCA/EUROCAE Interoperability Requirements Standard For ATN Baseline 1 (ATN B1 INTEROP Standard – DO-280B/ED-110B).

Napomena 4: Ako se koristi oznaka R, nivoi navigacije zasnovane na mogućnostima vazduhoplova koji se mogu postići su definisani u rubrici 18, posle indikatora PBN/. Preporuke o primeni navigacije zasnovane na mogućnostima vazduhoplova na određenim segmentima rute, ruti ili oblasti su sadržane u ICAO Doc 9613 – Performance-based Navigation Manual.

Napomena 5: Ako se koristi oznaka Z, u rubrici 18 navedite drugu opremu koja se nosi ili druge mogućnosti, posle indikatora COM/, NAV/ i/ili DAT, prema potrebi.

Napomena 6: Informacije o navigacionim mogućnostima se pružaju kontroli letenja za potrebe prihvatanja plana leta i određivanja rute.

Napomena 7: Preporuke o primeni komunikacije zasnovane na mogućnostima vazduhoplova, koje propisuju zahtevane komunikacione mogućnosti (RCP) usluga u vazdušnom saobraćaju u određenim oblastima, sadržane su u ICAO Doc 9869 – Performance-based Communication and Surveillance (PBCS) Manual.

Nadzorna oprema i mogućnosti

UPISATI

N ukoliko za planirani let nema nadzorne opreme ili je oprema neispravna,

ILI

UPISATI jednu ili više sledećih oznaka, do najviše 20 karaktera, u cilju označavanja ispravne nadzorne opreme i/ili mogućnosti kojima vazduhoplov raspolaže:

SSR Mod A i Mod C

- A** Transponder — Mod A (4 cifre – 4096 kodova)
- C** Transponder — Mod A (4 cifre – 4096 kodova) i Mod C

SSR Mod S

- E** Transponder — Mod S, uključujući pozivni znak vazduhoplova, visinu po pritisku i mogućnost nezavisne emisije (ADS-B)
- H** Transponder — Mod S, uključujući pozivni znak vazduhoplova, visinu po pritisku i opremljenost naprednim nadzornim uređajima
- I** Transponder — Mod S, uključujući pozivni znak vazduhoplova, ali bez visine po pritisku
- L** Transponder — Mod S uključujući pozivni znak vazduhoplova, visinu po pritisku, mogućnost nezavisne emisije (ADS-B) i opremljenost naprednim nadzornim uređajima
- P** Transponder — Mod S, uključujući visinu po pritisku ali bez pozivnog znaka vazduhoplova
- S** Transponder — Mod S, uključujući i pozivni znak vazduhoplova i visinu po pritisku
- X** Transponder — Mod S bez pozivnog znaka vazduhoplova i bez visine po pritisku

Napomena: Opremljenost naprednim nadzornim uređajima znači da je vazduhoplov opremljen uređajima koji omogućavaju slanje podataka čiji je izvor vazduhoplov preko Mod S transpondera.

ADS-B

- B1** ADS-B sa 1090 MHZ ADS-B „out“
- B2** ADS-B sa 1090 MHZ ADS-B „out“ i „in“
- U1** ADS-B „out“ preko UAT

- U2** ADS-B „out“ i „in“ preko UAT
V1 ADS-B „out“ preko VDL Moda 4
V2 ADS-B „out“ i „in“ preko VDL Moda 4

ADS-C

- D1** ADS-C sa FANS 1/A
G1 ADS-C sa ATN

Alfanumeričke oznake koje nisu gore navedene rezervisane su.

Primer: ADE3RV/HB2U2V2G1

Napomena 1: RSP specifikacija(e) se, ukoliko je odgovarajuće, unosi(e) u rubrici 18 posle indikatora SUR/. Preporuke o primeni nadzora zasnovanom na mogućnostima vazduhoplova, koje propisuju zahtevane nadzorne mogućnosti (RSP) usluga u vazdušnom saobraćaju u određenim oblastima, sadržane su u ICAO Doc 9869 – Performance-based Communication and Surveillance (PBCS) Manual.

Napomena 2: Dodatnu opremu za nadzor navesti u rubrici 18, posle indikatora SUR/.

RUBRIKA 13: AERODROM I VREME POLETANJA (8 ZNAKOVA)

UPISATI četvoroslovni ICAO lokacijski indikator aerodroma poletanja, kako je navedeno u ICAO Doc 7910 – Location Indicators,

ILI ako nije dodeljen lokacijski indikator,

UPISATI ZZZZ i

NAZNAČITI u rubrici 18 naziv i poziciju aerodroma posle indikatora DEP/,

ILI prvu tačku na ruti ili radio far pre čega treba upisati DEP/..., ako vazduhoplov ne namerava da poleti sa registrovanog aerodroma, letilišta ili terena,

ILI ako je plan leta primljen od vazduhoplova u letu,

UPISATI AFIL i

NAZNAČITI u rubrici 18 posle indikatora DEP/ četvoroslovni lokacijski indikator mesta ATS jedinice od koje se mogu dobiti dodatni podaci.

ZATIM, BEZ RAZMAKA,

UPISATI za plan leta koji je podnet pre poletanja, predviđeno vreme početka voženja (EOBT),

ILI za plan leta koji je primljen od vazduhoplova u letu, stvarno ili predviđeno vreme iznad prve tačke na ruti od koje se plan leta primenjuje.

Bilo koje izmene EOBT koje su veće od 15 minuta za bilo koji IFR let koji se odvija unutar IFPZ se saopštava IFPS.

Bilo koje izmene EOBT bilo kog VFR leta koje su veće od 30 minuta se saopštavaju ATS jedinici.

RUBRIKA 15: RUTA

UPISATI prvu brzinu krstarenja kao pod (a) i prvi nivo krstarenja kao pod (b) bez ikakvih razmaka između njih,

ZATIM posle strelice

UPISATI opis rute kao pod (c).

(a) Brzina krstarenja (najviše 5 znakova)

UPISATI stvarnu brzinu (TAS) za prvi, ili kompletan deo rute u jedinicama: kilometrima na čas, izraženim kao K posle čega slede 4 cifre (npr. K0830), ili čvorovima, izraženim kao N nakon čega slede 4 cifre (npr. N0485), ili Mahovim brojem, zaokruženim na najbliži stoti deo Mahovog broja, izražen kao M nakon čega slede 3 cifre (npr. M082).

(b) Visina krstarenja (najviše 5 znakova)

UPISATI planiranu visinu krstarenja za prvi deo ili celu rutu, na sledeći način: nivo leta, izražen kao F nakon čega slede 3 cifre (npr. F120, F330), ili apsolutna visina u stotinama stopa, izražena kao A posle čega slede 3 cifre (npr. A045, A100), ili apsolutna visina u desetinama metara, izražena kao M posle čega slede 4 cifre (npr. M0840), ili za nekontrolisane VFR letove, slova VFR.

(c) Ruta (uključujući promene brzine, visine i/ili pravila letenja)**Letovi duž određenih ATS ruta**

UPISATI ukoliko je aerodrom poletanja lociran na ATS ruti, ili je vezan za ATS rutu, oznaku prve ATS rute,

ILI ukoliko aerodrom poletanja nije na ATS ruti ili nije vezan za ATS rutu, upisati slova DCT posle čega se upisuje tačka na kojoj se vazduhoplov, uz oznaku rute, uključuje na ATS rutu.

ZATIM

UPISATI svaku tačku na kojoj se menja brzina i/ili visina, promenu ATS rute, i/ili tačke gde se planira promena pravila letenja.

Napomena: Kada se planira prelazak sa donje na gornju ATS rutu, a rute su isto orijentisane, tačku prelaska nije potrebno navoditi.

NAKON TOGA OBAVEZNO SLEDI

oznaka sledećeg segmenta ATS rute, čak iako je isti kao prethodni,

ILI uneti DCT, ukoliko će let do sledeće tačke biti izvan određene rute, osim ako su obe tačke definisane geografskim koordinatama.

Letovi izvan određenih ATS ruta

UPISATI tačke koje nisu udaljene više od 30 minuta leta ili 370 KM (200 NM), uključujući svaku tačku na kojoj se planira promena brzine ili visine, promena putanje ili promena pravila letenja.

UPISATI DCT između uzastopnih tačaka, osim ako su obe tačke određene geografskim koordinatama ili smerom i rastojanjem.

UPOTREBITI JEDINO standarde od (1) do (6) u nastavku i

RAZDVOJITI svako potpolje razmakom.

Napomena: Odredbe za primenu oznaka ruta nalaze se u ICAO Aneksu 11, Dodatak 1.

(1) ATS ruta (2 do 7 znakova)

Kodirane oznake kojima su označene rute ili delovi ruta uključujući, gde je to moguće, kodirane oznake ruta standardnih dolazaka i odlazaka (npr. BCN1, B1, R14, UB10, KODAP2A).

Napomena: Pravila primene oznaka ruta sadržana su u ICAO Aneksu 11, Prilog 1.

(2) Značajna tačka na ruti (2 do 11 znakova)

Kodirana oznaka (2 do 5 znakova) kojom je označena tačka (npr. LN, MAY, HADDY), ili ako tačka nije označena kodiranom oznakom, obeležava se na jedan od sledećih načina:

— *Samo u stepenima (7 znakova):*

2 cifre određuju geografsku širinu u stepenima posle čega sledi „N“ (sever) ili „S“ (jug), nakon toga slede 3 cifre koje označavaju geografsku dužinu u stepenima posle čega sledi „E“ (istok) ili „W“ (zapad). Tačan broj cifara, ukoliko je to potrebno, dobija se dodavanjem nula (npr. 46N078W).

— *Stepeni i minuti (11 znakova):*

4 cifre određuju geografsku širinu u stepenima i celim minutima nakon čega sledi „N“ (sever) ili „S“ (jug), posle čega sledi 5 cifara koje određuju geografsku dužinu u stepenima i celim minutima posle čega sledi „E“ (istok) ili „W“ (zapad). Tačan broj cifara, ukoliko je to potrebno, dobija se dodavanjem nula (npr. 4620N07805W).

— *Kurs i rastojanje od referentne tačke:*

Naziv referentne tačke, za kojom sledi trocifreni broj koji daje magnetni kurs od te tačke, zatim trocifreni broj koji daje rastojanje od tačke u nautičkim miljama. Navesti dovoljan broj cifara, tamo gde je neophodno uneti nule – na primer tačku koja se nalazi na magnetnom kursu 180° i na rastojanju 40 nautičkih milja od VOR „DUB“ treba izraziti kao DUB180040.

(3) Promena brzine ili visine (najviše 21 znak)

Tačka na kojoj se planira početak promene brzine (5% TAS ili 0,01 Mah ili više) ili početak promene visine, označava se kao u (2) iza čega sledi kosa crta te brzina i visina krstarenja, izraženi kao u (a) i (b) bez razmaka između njih, čak i kada se menja samo jedna od tih vrednosti.

Primeri:

LN/N0284A045
MAY/N0305F180
HADDY/N0420F330
4602N07805W/N0500F350
46N078W/M082F330
DUB180040/N0350M0840

(4) Promena pravila letenja (najviše 3 znaka)

Tačka na kojoj se planira promena pravila letenja, izražava se kao u (2) ili (3) iza čega sledi razmak i jedna od sledećih oznaka:

VFR ako se IFR menja u VFR
IFR ako se VFR menja u IFR

Primeri:

LN VFR
LN/N0284A050 IFR

(5) Penjanje na ruti (do 28 znakova)

Slovo C iza koga sledi kosa crta;

ZATIM se upisuje tačka na kojoj se planira početak penjanja, prikazana kao u (2), iza čega sledi kosa crta;

ZATIM se upisuje brzina za vreme penjanja prikazana kao u (a), iza čega se prikazuju dve visine leta koje određuju sloj prostora koji se zauzima za vreme penjanja, gde se svaka od visina prikazuje kao u (b),

ILI visina na kojoj se planira početak penjanja u režimu krstarenja iza čega sledi reč PLUS, bez razmaka.

Primeri:

C/48N050W/M082F290F350
C/48N050W/M082F290PLUS
C/52N050W/M220F580F620.

(6) Indikator zadržavanja (STAY indikator)

UPISATI **STAYn/** iza čega slede 4 cifre. STAY indikator se upisuje iza tačke na kojoj zadržavanje počinje, odvojeno od te tačke razmakom. STAY indikator se sastoji od reči STAY, broja sekvence (n) iza čega sledi „/“, zatim četiri cifre koje označavaju vreme u časovima i minutima za koje će se taj let obavljati pod STAY uslovima. Ukoliko je potrebno, može se koristiti više od jednog STAY indikatora. Kada se koristi više od jednog STAY indikatora, tada se broj sekvence dodeljuje svakom STAY indikatoru, koristeći format broja sekvence sa maksimalnom vrednošću 9, iza čega sledi „/“, a zatim indikator vremena.

RUBRIKA 16: ODREDIŠNI AERODROM I UKUPNO PREDVIĐENO TRAJANJE LETA, ALTERNATIVNI AERODROM(I) OPREDELJENJA

Odredišni aerodrom i ukupno predviđeno trajanje leta (EET) (8 znakova)

UPISATI četvoroslovni ICAO lokacijski indikator aerodroma opredeljenja kako je navedeno u ICAO Doc 7910 – Location Indicators,

ILI ako aerodrom nema lokacijski indikator,

UPISATI ZZZZ i

NAZNAČITI u rubrici 18 naziv i lokaciju aerodroma, pre čega treba upisati DEST/ .

ZATIM, BEZ RAZMAKA

UPISATI ukupno predviđeno trajanje leta.

Napomena: Za plan leta primljen od vazduhoplova u letu, ukupno predviđeno trajanje leta je vreme predviđeno od prve tačke na ruti na koju se primenjuje plan leta do završne tačke plana leta.

Alternativni aerodrom(i) opredeljenja

- UPISATI** četvoroslovni ICAO lokacijski indikator(e) za najviše dva alternativna aerodroma opredeljenja, kako je navedeno u ICAO Doc 7910 – Location Indicators, koji se odvajaju razmakom,
- ILI** ako alternativni aerodrom(i) opredeljenja nema(ju) lokacijski indikator
- UPISATI** ZZZZ i
- NAZNAČITI** u rubrici 18 naziv i lokaciju alternativnog(ih) aerodroma opredeljenja, pre čega se upisuje ALTN/ .

RUBRIKA 18: OSTALA OBAVEŠTENJA

Napomena: Upotreba indikatora koji nisu navedeni u ovoj rubrici može dovesti do odbijanja, pogrešne obrade ili gubljenja podataka.

Crtece ili kose crte treba koristiti isključivo kako je opisano u tekstu koji sledi.

- UPISATI** 0 (nula) ako nema ostalih obaveštenja,
- ILI** bilo koje potrebno obaveštenje po prikazanom redosledu u tekstu koji sledi, navođenjem odgovarajućeg indikatora izabranog iz liste definisanih indikatora, iza koga sledi kosa crta i obaveštenje koje se upisuje:

STS/ Razlozi za specijalan tretman od strane pružaoca usluga u vazдушnom saobraćaju, na primer misija traganja i spasavanja:

- ALTRV** za let koji se izvršava u skladu sa rezervacijom raspona visina;
- ATFMX** za let koji je odobren za izuzeće od mera upravljanja protokom saobraćaja (videti AIP, ENR 1.9);
- FFR** za let za potrebe gašenja požara;
- FLTCK** za let u cilju kalibraže navigacionih uređaja iz vazduha;
- HAZMAT** za let u cilju prevoza opasnih materija;
- HEAD** za let koji prevozi predsednika države (ili suverena) ili premijera vlade države;
- HOSP** za let u medicinske svrhe;
- HUM** za let u humanitarne svrhe;
- MARSA** za let u kojem vojni organi preuzimaju odgovornost za razdvajanje planiranog leta od drugih vojnih vazduhoplova;
- MEDEVAC** za let u cilju medicinske evakuacije kada je život ugrožen;
- NONRVSM** za let vazduhoplova bez RVSM atesta u RVSM vazдушnom prostoru;
- SAR** za let u misiji traganja i spasavanja; i
- STATE** za let vazduhoplova koji se koristi za vojne, carinske ili policijske potrebe.

Drugi razlozi za specijalni tretman od strane ATS označavaju se pod oznakom RMK/.

IFR/GAT letovi čiji planovi leta sadrže STS indikatore navedene dole (za pravila njihovog korišćenja videti AIP, ENR 1.9), biće automatski izuzeti od mera upravljanja protokom saobraćaja, tj. nisu predmet izdavanja CTOT, su:

- STS/SAR
- STS/HEAD
- STS/ATFMX
- STS/FFR

STS/MEDEVAC

Kada se na let primenjuje više od jednog STS indikatora, svaka oznaka će biti odvojena jedna od druge razmakom.

PBN/ Označavanje RNAV i/ili RNP opremljenosti

Unesite onoliko dole prikazanih oznaka, koliko se odnosi na let, najviše 8 unosa, odnosno ukupno ne više od 16 znakova.

	RNAV SPECIFIKACIJE
A1	RNAV 10 (RNP 10)
B1	RNAV 5 svi dozvoljeni senzori
B2	RNAV 5 GNSS
B3	RNAV 5 DME/DME
B4	RNAV 5 VOR/DME
B5	RNAV 5 INS ili IRS
B6	RNAV 5 LORAN C
C1	RNAV 2 svi dozvoljeni senzori
C2	RNAV 2 GNSS
C3	RNAV 2 DME/DME
C4	RNAV 2 DME/DME/IRU
D1	RNAV 1 svi dozvoljeni senzori
D2	RNAV 1 GNSS
D3	RNAV 1 DME/DME
D4	RNAV 1 DME/DME/IRU
	RNP SPECIFIKACIJE
L1	RNP 4
O1	Osnovni RNP 1 svi dozvoljeni senzori
O2	Osnovni RNP 1 GNSS
O3	Osnovni RNP 1 DME/DME
O4	Osnovni RNP 1 DME/DME/IRU
S1	RNP APCH
S2	RNP APCH sa BARO-VNAV
T1	RNP AR APCH sa RF (potrebno specijalno odobrenje)
T2	RNP AR APCH bez RF (potrebno specijalno odobrenje)

Kombinacije alfanumeričkih znakova koje nisu navedene gore rezervisane su.

Napomena 1: Za vazduhoplov koji poseduje B-RNAV odobrenje navode se raspoloživost opreme i mogućnosti u skladu sa RNAV 5 (odobrenja RNAV 5 i B-RNAV su ekvivalentna). Ako vazduhoplov poseduje odobrenje za RNAV 5, nije potrebno unositi dodatne informacije da bi se naznačilo da vazduhoplov poseduje i B-RNAV odobrenje.

Napomena 2: Za vazduhoplov koji poseduje P-RNAV odobrenje, a za određivanje pozicije ne koristi isključivo VOR/DME, navode se raspoloživost opreme i mogućnosti u skladu sa RNAV 1. Ako vazduhoplov poseduje odobrenje za RNAV 1 nije potrebno unositi dodatne informacije da bi se naznačilo da vazduhoplov poseduje i P-RNAV odobrenje (odobrenja P-RNAV i RNAV 1 su ekvivalentna, izuzev P-RNAV odobrenja za vazduhoplove koji za određivanje pozicije koriste isključivo VOR/DME).

Napomena 3: Odobrenja P-RNAV za vazduhoplove koji za određivanje pozicije koriste isključivo VOR/DME i odobrenja RNAV 1 nisu ekvivalentna. Za vazduhoplov koji poseduje P-RNAV odobrenje, a za određivanje pozicije koristi isključivo VOR/DME, u rubriku 10a se upisuje slovo Z, a u rubriku 18, nakon indikatora NAV/, oznaka EURPRNAV.

- NAV/** Značajni podaci koji se odnose na navigacionu opremu, osim onih navedenih u PBN.
NAZNAČITI GNSS augmentaciju u ovom indikatoru, sa razmakom između dva ili više metoda augmentacije, na primer NAV/GBAS SBAS.
- COM/** *NAZNAČITI* komunikacionu opremu i mogućnosti koje nisu navedene u rubrici 10a. Ako vazduhoplov nije opremljen radio opremom za 8,33 KHZ ali je vazduhoplov izuzet od držanja radio opreme za 8,33 KHZ, slovo Y ne treba uneti u rubriku 10: oprema, ali COM/EXM833 mora biti uneto u rubrici 18, kao i „Z“ u rubrici 10a popunjenog plana leta.
- DAT/** *NAZNAČITI* komunikacionu opremu i mogućnosti za razmenu podataka koje nisu navedene u rubrici 10a. Slobodan tekst od najviše 50 znakova.
- SUR/** Uključiti opremljenost vazduhoplova nadzornom opremom ili mogućnosti koje nisu navedene u rubrici 10b.
OZNAČITI onoliko RSP specifikacija koliko se primenjuje na letu, koristeći oznaku(e) bez razmaka. Višestruke RSP specifikacije se odvajaju razmakom (npr. RSP 180 RSP 400).
- DEP/** Ime i lokacija aerodroma poletanja, ako je u rubriku 13 uneto ZZZZ, ili ATS jedinica od koje se mogu dobiti dopunska obaveštenja o planu letu, ako je u rubriku 13 uneto AFIL. Za aerodrome koji nisu navedeni u relevantnim zbornicima vazduhoplovnih informacija,
NAZNAČITI lokaciju na sledeći način:
 Sa 4 cife koje opisuju geografsku širinu u stepenima i celim minutima posle čega sledi „N“ (sever) ili „S“ (jug), posle čega sledi 5 cifara koje određuju geografsku dužinu u stepenima i celim minutima posle čega sledi „E“ (istok) ili „W“ (zapad). Tačan broj cifara dobija se dodavanjem nula, ukoliko je to potrebno, npr. 4620N07805W (11 znakova).
IL/ magnetni kurs i rastojanje od najbliže značajne tačke, kao što sledi:
 Naziv značajne tačke, za kojom sledi trocifreni broj koji daje magnetni kurs od te tačke, zatim trocifreni broj koji predstavlja rastojanje od tačke u nautičkim miljama. Navesti dovoljan broj cifara, tamo gde je neophodno uneti nule, na primer tačku koja se nalazi na magnetnom kursu 180° i na rastojanju 40 nautičkih milja od VOR „DUB“ treba izraziti kao DUB180040.
IL/ prva tačka na ruti (naziv ili LAT/LONG) ili marker radio-fara, ukoliko vazduhoplov nije poleteo sa aerodroma.
- DEST/** Naziv i lokacija aerodroma opredeljenja, ako je ZZZZ upisano u rubriku 16. Za aerodrome koji nisu navedeni u relevantnom zborniku vazduhoplovnih informacija, *NAZNAČITI* lokaciju kao LAT/LONG ili magnetni kurs i rastojanje od najbliže značajne tačke, kao što je objašnjeno gore za DEP.
- DOF/** Datum poletanja u obliku 6 cifara (YYMMDD, gde YY odgovara godini, MM odgovara mesecu i DD odgovara danu).
- REG/** Oznaka državne pripadnosti vazduhoplova ili uobičajeni naziv i registarska oznaka vazduhoplova, ako se razlikuje od pozivnog znaka u rubrici 7.

EET/	Značajne tačke ili oznake granice FIR i zbir predviđenih vremena leta do te tačke ili granica FIR-a. Primeri: EET/CAP0745 XYZ0830 EET/EINN0204
SEL/	SELCAL kod, ako ga vazduhoplov ima.
TYP/	Tip(ovi) vazduhoplova, pre kojih po potrebi stoji, bez razmaka, broj vazduhoplova i razdvojeni razmakom, ako je ZZZZ upisano u rubriku 9. Primer: TYP/2F15 5F5 3B2
CODE/	Adresa vazduhoplova (izražena u obliku šest alfanumeričkih oznaka u heksadecimalnom formatu). Primer: „F00001“ je najniža adresa vazduhoplova koja se nalazi u određenom bloku koji dodeljuje ICAO).
RVR/	Uneti tri cifre koje predstavljaju vidljivost duž PSS u metrima. Svim IFR/GAT letovima koji se u celosti ili nekim delom izvršavaju unutar IFPZ se preporučuje da plan leta sadrži sposobnosti u sletanju po pitanju vidljivosti duž PSS, za dati let. RVR informacija u sletanju može se koristiti za upravljanje protokom saobraćaja tokom uslova loše vidljivosti.
DLE/	Kašnjenje na ruti ili čekanje. Unesite značajnu tačku(e) na ruti gde se planira kašnjenje, iza čega sledi dužina kašnjenja, koristeći četiri cifre, za sate i minute (hhmm). Primer: DLE/MDG0030
OPR/	ICAO oznaka ili naziv avio-prevozioca, ako se razlikuje od pozivnog znaka u rubrici 7.
ORGN/	AFTN adresa od 8 znakova podnosioca plana leta ili drugi odgovarajući kontakt podaci, u slučajevima kada se podnosilac plana leta ne može lako identifikovati.
PER/	Podaci o performansama vazduhoplova, označeni jednim slovom kao što je specificirano u ICAO Doc 8168 PANS-OPS – Procedures for Air Navigation Services – Aircraft Operations, Volume I – Flight Procedures.
ALTN/	Naziv alternativnog aerodroma opredeljenja, ako je ZZZZ upisano u rubriku 16. Za aerodrome koji nisu navedeni u relevantnom zborniku vazduhoplovnih informacija, NAZNAČITI lokaciju kao LAT/LONG ili magnetni kurs i rastojanje od najbliže značajne tačke, kao što je objašnjeno gore za DEP/.
RALT/	Četvoroslovni ICAO lokacijski indikator(i) za alternativni(e) aerodrom(e) na ruti, kako je specificirano u ICAO Doc 7910 – Location Indicators, ili naziv(i) alternativnog(ih) aerodroma na ruti, ako oznaka nije dodeljena. Za aerodrome koji nisu navedeni u relevantnom zborniku vazduhoplovnih informacija, NAZNAČITI lokaciju kao LAT/LONG ili ugao i rastojanje od najbliže značajne tačke, kao što je objašnjeno gore za DEP/.
TALT/	Četvoroslovni ICAO lokacijski indikator(i) za alternativni aerodrom poletanja, kako je specificirano u ICAO Doc 7910 – Location Indicators, ili naziv alternativnog aerodroma poletanja, ako oznaka nije dodeljena. Za aerodrome koji nisu navedeni u relevantnom zborniku vazduhoplovnih informacija, NAZNAČITI lokaciju kao LAT/LONG ili ugao i rastojanje od najbliže značajne tačke, kao što je objašnjeno gore za DEP/.
RIF/	Podaci o ruti do promenjenog aerodroma opredeljenja, iza čega sledi četvoroslovni ICAO lokacijski indikator aerodroma. Za izmenjenu rutu potrebno je dobiti novo odobrenje. Primeri: RIF/DTA HEC KLAX RIF/ESP G94 CLA YPPH

RMK/ Primedba „IFPS Re-route Accepted“ može biti zamenjena indikatorom „IFPSRA“. Ako je „IFPSRA“ indikator upisan u rubriku 18 u dodatnom polju RMK, i polje za upisivanje rute je prazno ili sadrži samo indikator rute „DCT“, a aerodrom polaska i aerodrom dolaska se nalaze unutar IFPZ, tada se smatra da osoba koja vrši popunjavanje poruke zahteva asistenciju od strane IFPS prilikom određivanja rute. Kada osoba koja vrši popunjavanje poruke prilikom određivanja rute zahteva asistenciju od strane IFPS osoblja, indikator mora biti upisan u dodatno polje RMK, i poruka mora biti poslata sa praznim poljem za upis rute, ili samo sa indikatorom „DCT“u polju za upis rute.

//I/ bilo koje druge primedbe koje se smatraju potrebnim.

STAYINFO/ Ovo dodatno polje biće označeno slovima STAYINFO nakon čega se piše odgovarajući niz brojeva od 1 do 9, zatim „ / “ u pratnji teksta. Dodatno polje STAYINFO u pratnji odgovarajućeg niza brojeva, može se koristiti za pružanje informacija o STAY indikatorima označenim na ruti. Niz brojeva u dodatnom polju STAYINFO mora odgovarati nizu brojeva STAY indikatora navedenim na ruti.

RUBRIKA 19: DOPUNSKA OBAVEŠTENJA

Autonomija

Posle **E/**

UPISATI četvorocifreni broj koji pokazuje autonomiju u odnosu na količinu goriva u časovima i minutima.

Osobe u vazduhoplovu

Posle **P/**

UPISATI ukupan broj osoba (putnika i posade) u vazduhoplovu.

UPISATI TBN (bićete naknadno obavešteni), ako se ne zna ukupan broj osoba u vreme popunjavanja.

Oprema za spasavanje i preživljavanje

R/ (RADIO)

PRECRTATI U, ako korišćenje frekvencije 243,0 MHZ nije moguće;

PRECRTATI V, ako korišćenje frekvencije 121,5 MHZ nije moguće;

PRECRTATI E, ako vazduhoplov ne poseduje predajnik za slučaj opasnosti (ELT).

SI (OPREMA ZA PREŽIVLJAVANJE)

PRECRTATI sve oznake opreme za preživljavanje koje vazduhoplov ne poseduje;

PRECRTATI P, ako se oprema za preživljavanje u polarnim uslovima ne nosi;

PRECRTATI D, ako se oprema za preživljavanje u pustinjskim uslovima ne nosi;

PRECRTATI M, ako se oprema za preživljavanje na moru ne nosi;

PRECRTATI J, ako se oprema za preživljavanje u džungli ne nosi.

J/ (POJASEVI)

- PRECRTATI* sve oznake, ako se pojasevi za spasavanje ne nose;
PRECRTATI L, ako pojasevi za spasavanje nemaju svetlo;
PRECRTATI F, ako pojasevi za spasavanje nisu fluorescentni;
PRECRTATI U ili V ili oba, (kao u R/), da označite postojanje radija u pojasevima, ako ih pojasevi za spasavanje poseduju.

DI/ (BROJ ČAMACA)

- PRECRTATI* oznake D i C, ako se ne nose čamci ili
UPISATI broj čamaca koji se nose i
(NOSIVOST)
UPISATI ukupan broj osoba koje mogu da se smeste u čamac;
(POKRIVAČ)
PRECRTATI oznaku C, ako se čamci ne pokrivaju i
(BOJA)
UPISATI boju čamca ukoliko su obojeni.

AI/ (BOJA I OZNAKE VAZDUHOPLOVA)

- UPISATI* boju vazduhoplova i značajne oznake.

NI/ (PRIMEDBE)

- PRECRTATI* oznaku N, ako nema primedbi ili
NAZNAČITI bilo koju drugu opremu za preživljavanje koja se nosi i bilo koje druge primedbe vezane za opremu za preživljavanje.

CI/ (VOĐA VAZDUHOPLOVA)

- UPISATI* ime vođe vazduhoplova.

3. Popunio

- UPISATI* ime jedinice, agencije ili osobe koja je popunila plan leta.

4. Primanje plana leta

Osoba koja prima plan leta označava da je plan leta primljen.

5. Uputstvo za unošenje COM podataka

Rubrike koje je potrebno popuniti

- Obavezno *POPUNITI* dve osenčene rubrike na vrhu,
treću *POPUNITI* samo ukoliko je to potrebno shodno sa ICAO Doc 4444 – PANS-ATM, Glava XI, 11.2.1.2.

**SRBIJA
SERBIA**

Kontrola letenja Srbije i Crne Gore SMATSA doo Beograd
Serbia and Montenegro Air Traffic Services SMATSA Ilc

**CRNA GORA
MONTENEGRO**

P L A N L E T A F L I G H T P L A N			
OZNAKA PREDNOSTI PRIORITY ← ≡ FF →	ADRESE ADDRESSEE(S)		
VREME POPUNJAVANJA FILING TIME	POŠILJALAC ORIGINATOR		
TACNE OZNAKE ADRESA I/ILI POREKLO SPECIFIC IDENTIFICATION OF ADDRESSEE(S) AND/OR ORIGINATOR			
3 VRSTA PORUKE MESSAGE TYPE ← ≡ (FPL	7 POZIVNI ZNAK AIRCRAFT IDENTIFICATION	8 PRAVILA LETENJA FLIGHT RULES	VRSTA LETA TYPE OF FLIGHT
9 BROJ NUMBER	TIP VAZDUHOPLOVA TYPE OF AIRCRAFT	KATEGORIJA TURBULENCIJE WAKE TURBULENCE CAT	10 OPREMA EQUIPMENT
13 AERODROM POLETANJA DEPARTURE AERODROME	VREME TIME		
15 BRZINA KRSTARENJA CRUISING SPEED	NIVO LEVEL	RUTA ROUTE	
← ≡			
16 AERODROM OPREDELJENJA DESTINATION AERODROME			
UKUPNO PREDVIĐENO VREME TOTAL EET HR. MIN		ALTERNATIVNI AERODROM ALTN AERODROME	2. ALTERNATIVNI AERODROM 2ND. ALTN AERODROME
18 OSTALA OBAVEŠTENJA OTHER INFORMATION			
) ← ≡			
DOPUNSKA OBAVEŠTENJA (NE PREDAJU SE U PORUKAMA PLANA LETA) SUPPLEMENTARY INFORMATION (NOT TO BE TRANSMITTED IN FPL MESSAGES)			
19 AUTONOMIJA ENDURANCE HR. MIN E /	OSOBE U VAZDUHOPLOVU PERSONS ON BOARD P /	RADIO VEZA U NUŽDI EMERGENCY RADIO UHF U VHF E	
OPREMA ZA PREŽIVLJAVANJE SURVIVAL EQUIPMENT			
POLARNA POLAR S /	PUŠTINJSKA DESERT D	POMORSKA MARITIME M	DŽUNGLA JUNGLE J
POJASEVI JACKETS J /	SVETLO LIGHT L	FLUORESCENTNI FLUORES F	UHF U VHF V
ČAMCI DINGHIES BROJ NUMBER D /	NOSIVOST CAPACITY C	BOJA COLOUR	
BOJA I OZNAKE VAZDUHOPLOVA AIRCRAFT COLOUR AND MARKINGS A /			
PRIMEDBE REMARKS N /			
VODA VAZDUHOPLOVA PILOT-IN-COMMAND C /			
POPUNIO FILED BY			
REZERVISANO ZA DODATNE ZAHTEVE SPACE RESERVED FOR ADDITIONAL REQUIREMENTS			

CNL: AIC E1/18